

Fant Europas eldste mennesker

Forskerne er sikre på at vår egen menneskeart, som vi kaller Homo sapiens, oppsto i Afrika. Men når kom den til Europa?

AV KJERSTI BUSTERUD | PUBLISERT 9. NOV. 2020

Mann peker på funnsted i hulen Bacho Kiro i Bulgaria

I denne hulen er de eldgamle restene etter mennesker funnet. Foto: Nikolay Doychinov / AFP / NTB

I en hule i Bulgaria har arkeologer gjort et funn som bringer oss litt nærmere svaret. Hulen kalles Bacho Kiro. Her er det blitt gjort utgravninger mange ganger tidligere. Man har blant annet funnet steinverktøy som neandertalere la fra seg rundt 50 000 år siden. Neandertalerne var en menneskeart som levde i Europa noen hundre tusen år før oss og en lang stund samtidig med oss.

I Bulgaria har man funnet en tann og seks beinbiter. Disse fossilene er fra mennesker som levde for 45-000 år siden

Hva er fossiler?

Fossiler er rester, avtrykk eller spor etter noe som tidligere har levd. Fossiler kan være deler av selve organismen (for eksempel skjelett eller tenner) eller avtrykk av organismen. Det kan også være fotspor, avføring eller andre spor som organismen har laget. Ofte regner man at noe er et fossil dersom det er over 10 000 år gammelt. De eldste fossilene er 3,5 milliarder år gamle og er rester av bakterier.

Eldste sikre funn

Nå har forskerne gjort nye utgravninger i Bacho Kiro. De fant en tann og noen bitte små beinbiter.

Disse fossilene viste seg å stamme fra Homo sapiens. Grundige undersøkelser viser at de er rundt 45 000 år gamle. Dette er det eldste sikre funnet av mennesker i Europa. Sammen med beinrestene fant man også steinverktøy, bjørnetenner brukt som smykker, og knokler fra mange forskjellige byttedyr.

Reiste fra Afrika

Funnene gjør at forskerne er litt nærmere svaret på når vi mennesker kom til Europa. Det er nemlig en av mange ting om menneskets historie som forskerne ikke vet. Forskerne tror det moderne mennesket utviklet seg i Afrika for rundt 200 000 år siden. Siden den gang har mennesker sannsynligvis flere ganger forsøkt å reise nord-over fra Afrika. Det tok tid før de klarte å etablere seg fast i Europa.

Menneske som går inn i grotte

Tidligere har forskere funnet steinverktøy som neandertalere la fra seg for rundt 50 000 år siden i hulen. Foto: NTB

Levde med neandertalere

Nå vet man altså at vår egen menneskeart bodde i Europa for 45 000 år siden. Funnene viser også at neandertalerne og de moderne menneskene kanskje levde side om side lenger enn det forskerne har trodd.

Neandertalerne døde nemlig ut for rundt 40 000 år siden. Det betyr at det moderne mennesket og neandertalerne le sammen i Europa i minst 5000 år. Genene våre viser at noen av dem til og med fikk barn sammen!

I dag vet vi at neandertalerne forsvant, mens vi vår egen menneskeart levde videre. Men hvorfor neandertalerne døde er forskerne ikke sikre på. Det er et av mange spennende spørsmål forskerne jobber med å få svar på.

KRLE OG HISTORIE HISTORIE

Meldinger ved utskriftstidspunkt 14. mars 2025, kl. 07.29 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.